

obres presentades s'ha seleccionat un estudi de fotografia a Olot i l'adequació d'una nau industrial per a bar-restaurant a Cornellà de Terri.

Pel que fa al tractament dels espais efímers, categoria on es van presentar nou obres, a la fi es van triar dues intervencions destinades a l'exposició *Girona, temps de flors*, que ja ha esdevingut un clàssic dels premis, i dues instal·lacions d'exposicions presentades a la mateixa Pia Almoina, com també el disseny de l'espai destinat a la Setmana per al Treball i la Formació.

Dels espais exteriors, entre les vuit obres presentades han optat a premi el projecte d'urbanització del sector est de la plaça de Catalunya, de Girona i l'ordenació de la plaça Major de la Bisbal d'Empordà.

Us deixem que sigueu vosaltres mateixos els qui, visitant l'exposició a la Pia Almoina, conegueu i valoreu els guanyadors de la mostra d'enguany.

Rosa M. Gil i Tort

Tardor de premis literaris

31 d'octubre, teatre La Planeta. Lliurament del 20è premi Just M. Casero de novel·la curta. 10 de novembre, bar Platea. Trenta-tresè lliurament dels Premis Literaris de Girona.

El Premi de Novel·la Curta J. M. Casero va celebrar els vint anys amb les sorpreses justes: Pere Puig va anunciar un premi de textos teatrals de petit format per a l'edició següent. La Proposta de Poesia, tan atractiva com sempre, va comptar amb un espectacle multitudinari: el

Lluís-Anton Baulenas,
últim premi Bertrana.

Diari d'un boig interpretat per Lluís Homar. L'entrega del premi, presentada per un Sergi Lòpez exultant, va començar amb un espectacle de jazz i claqué del grup Musitap. Dues anècdotes: Guillem Terribas va comentar amb ironia que el premi era tan independent que ni tan sols hi havia representants de l'editorial que els publica; el mateix Terribas, per deixar de ser presentador de l'acte i convertir-se en secretari del jurat, es va posar un bigoti postís. Tant el guanyador com el finalista eren veterans del premi: Àngel Vega, de Portbou, obtingué el primer premi amb *Rocs*, obra que s'inicia en una habitació d'hotel misteriosament plena de rocs de platja; el banyolí Josep Pastells va quedar finalista amb *Witxi*. L'acte va acabar amb una copa de xampany al bar de La Planeta.

La 33a edició dels Premis Literaris de Girona, presentada per Neus Bonet i Vicenç Villatoro, va emplenar un any més el bar Platea de periodistes i públic. Els pronòstics es van complir i Lluís-Anton Baulenas

va guanyar el Prudenci Bertrana amb la novel·la *La felicitat*, ambientada a la Barcelona de 1909 i protagonitzada per una artista del Paral·lel immersa en una trama de suspens. El Miquel de Palol va quedar desert per segona vegada consecutiva; aquesta decisió va decebre tant els organitzadors del premi com els assistents a l'acte. Jaume Sobrequés va obtenir el Carles Rahola amb un assaig sobre Antoni Rovira i Virgili, i el Ramon Muntaner de literatura juvenil va anar a mans de Pau Joan Hernández, autor d'*El pic de la dama morta*. Roger Mas va guanyar el Cerverí per votació popular, i Miquel Lladó va obtenir el premi a la lletra de cançó amb "Fandango del Jardí". Salvador Carreras es va proposar un objectiu ambiciós per al futur del guardó: convertir la convocatòria en els premis de referència a Catalunya. El primer pas serà el canvi d'escenari: la pròxima edició s'atorgarà a la Devesa.

Jordi Comellà Detrell

Arquitectura rural i història

Els dies 24 i 25 de novembre de 2000 es va realitzar al Col·legi d'Arquitectes de Girona una Jornada sobre Arquitectura Rural i Història, organitzada pel mateix col·legi, el Centre de Recerca d'Història Rural de l'ILCC de la Universitat de Girona i l'Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines.

L'objectiu principal d'aquesta trobada era possibilitar un replantejament de la qüestió de l'arquitectura rural —i més específicament de

l'arquitectura de la masia, a la llum de les noves investigacions en curs i de les aportacions de la història rural— i oferir també la possibilitat de comparar l'arquitectura dels masos amb la de les cases de les possessions mallorquines.

Jaume Andreu, de la Universitat de les Illes Balears, parlà de «L'evolució de l'espai arquitectònic en la possessió mallorquina (segles XV-XIX)». Remarcà en especial el caràcter multifuncional de la casa de possessió: la seva funció residencial i les seves funcions agrícoles. Quant als aspectes arquitectònics, plantejà que les cases de possessió poden tenir alguns elements comuns tant amb les cases tradicionals com amb les cases senyoriales urbanes de l'illa, contra la idea d'alguns estudiosos de l'arquitectura mallorquina que han parlat d'una clara dicotomia entre l'arquitectura urbana («cultura» i d'«estil») i la rural (tradicional).

Per la seva banda, Salvador Tarragó, de la Universitat Politècnica de Catalunya, va fer una «Classificació de les tipologies residencials», aspecte que ja constituí el tema de la seva tesi doctoral, llegida l'any 1988. Tarragó plantejà que tota l'«arquitectura major» (palaus, esglésies, etc.) arranca de l'arquitectura popular, començant per les estructures més elementals de cabanes semicòniques de pastor fetes amb elements vegetals. Quant a la masia, defensà que l'adaptabilitat que permet aquest tipus arquitectònic (amb la seva estructura en tres tramades, que permeten diferents distribucions) és el que explica la seva pervivència al llarg dels segles.

L'arquitecte Jeroni Moner, que juntament amb Arcadi Pla i Josep Riera va començar fa uns vint anys a interessar-se per l'estudi tipològic del mas, va tractar d'«Arquitectura i

societat rurals: el mas de l'època medieval i moderna». Moner va parlar de l'evolució d'aquest tipus de construcció, des dels masos-torre i els masos de dos cossos de l'època medieval fins a la consolidació, al segle XVI, de la tipologia de mas de planta baixa i pis, i amb tres cossos, que trobem a partir de llavors en els masos de la Catalunya Vella independentment de la seva situació geogràfica, especialització agrícola o poder adquisitiu del propietari. La seva ponència es centrà en l'estudi d'un espai concret del mas, la sala, la qual constituí, tal com va demostrar, l'eix vertebrador de l'evolució tipològica del mas.

Finalment Joaquim M. Puigvert, de la Universitat de Girona, va parlar sobre «Memòria social i arquitectura rural a la Catalunya contemporània», centrant-se en els anys 20 i 30 i especialment en la figura de l'arquitecte olotí Josep Danés, com a exemple paradigmàtic dels estudiosos, sobretot arquitectes, que en aquella època van interessar-se per l'anomenada arquitectura popular. Malgrat reconèixer els mèrits de l'ambiciós projecte de l'Estudi de la Masia (1923-1936), del qual Danés fou un dels principals artífexs, en criticà el biaix —ja que la iniciativa es va centrar en les grans masies post-remences i «oblidà» les petites cases (molt més nombroses) de masovers, petits propietaris i menestrals—, i va lamentar, en aquest sentit, que als anys vint i trenta s'hagués desapropiat l'arquitectura de les masies com a registre de la diferenciació social pagesa indicada per Marc Bloch. La Jornada va acabar amb una visita —a càrrec de l'arquitecte Arcadi Pla— a la Torre Ponça de Riudellots de la Selva.

Els Pastorets de Proscènium

Ara fa vint anys que Els Pastorets van tornar a Girona, de la mà del Grup Proscènium i, sobretot, gràcies a l'esforç prome-teic de Joan Ribas, el veritable artífex, sense dubte, d'un espectacle que ha esdevingut, més enllà del fenomen teatral que simbolitza, una autèntica tradició.

Aquests Pastorets són, per dir-ho així, la segona part d'uns altres, amb categoria de mite, que es van fer durant molts anys al teatre del Col·legi La Salle. Sense oblidar el parèntesi que van omplir amb nota els Pastorets nascuts al Teatre de Salt, el fet és que aquest invent de Joan Ribas, renovat any rere any, amb aportacions escèniques innovadores i lligades a l'actualitat a partir d'un text inicial que cada vegada és més difós, ha esdevingut tot un esdeveniment ciutadà. Començant pel caliu que genera i arribant a la singular col·lecció de pòsters que

LUIS SERRAT / EL PUNT